

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Felelős szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Szerkesztőtárs:
Rosner Imre

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányabbban közöljük.

A középosztály és a falusi élet.

Irtja: Wiczmány Ödön.

(Három cikk.)

II.

Azzal érvelnek velem szemben: hogy a mai válság természetes következménye az időnek, amelyben élünk. Az emberek sóvár, önző kapzsisága, a pénz túlnagy hatalma; a polgári erkölcsök aláhandatlása és a társadalomnak nem egyöntetű elemekből való fejlődése, mind, erősen közrehatnak az egészségtelen verseny fejlődésére és a társadalmi egyensúly megzavarására.

Továbbá, hogy az állam, a megye, község és a társadalom egyaránt nagy követelésekkel lépnek fel a középbirtokososztályjal szemben, adóban és áldozatkészségben egyaránt.

A terhek nagyok, a föld terményei olcsók. A szükségletek, az igények szaporodnak, a jövedelem apad.

Minden kereseti forrás, amelyben az emberi szellem jobban értekesül és jövedelmezőbb, a mezőgazdálkodástól távol áll.

Ezen súlyos állapotok növekedésével, egyenlő arányban növekszik a pénz hatalma. Valóságos rabszolga állapot és elkésztő látni azt: hogy csekély, majdnem semmi készülségű, a haza — a közelet — a társadalom tiszteltreméltó követelményeitől egészen távol álló egyének, a pénznek jogos vagy jogtalan, esetleg erkölcszte-

len felhasználásával, miként lesznek rövid idő alatt, vagyonos, sőt sokszor dúsgazdag és előkelő társadalmi helyzettel is megajándékozott urakká.

Közhitté vált, hogy egyfelől állanak, akik czímmal és ranggal igyekeznek pótolni a vagyon hiányát, másfelől a szédülő — munkátlan — üzerek és uszorasók. *Ime, itt ez az osztályharca.* — De nem az a középbirtokos osztályunk a létért való küzdelme; fájdalom ez már egyelőre harcra alig képes, kiesett sorvadó kezéből a fegyver.

De fel kell azt vennie és ha önérejből nem bírja, meg kell támogatni.

Nálunk sokat beszélnek egy-egy felmerült fontosabb kérdés felett, mintha — jobb hiányában — önmagukat akarnák kapacitálni a kértelkedők.

Intenzívebben belehatolni a dolog mélyére, az már nehezebb, sok félreértésre, vagy a felületesen gondolkozók általi meg nem értésre vezet. Tehát a lezajlott viták és a lelkesedés múltával, fogjuk a dolog könnyebb oldalát, hallgatunk és a régi tespedés tovább folyik.

A kérdések, amelyek most is aktuálisak, sőt most már égetők, ezelőtt már 15—16 évvel is a felszínen voltak.

Jól emlékszem, hogy Zemlén vármegyei gazd. egylete is, az én indítványomra állást foglalt az adók folytonos szaporodása ellen, A föld-

adó leszállítása iránt indokolt feliratban kérelmezett. Kimutatta, hogy mily nagy szerepe volt, még csak alig néhány évtized előtt, a gazd. szeszgyáraknak, különösen vármegyénk felsőbb vidékén, ahol a birtokososztálynak, ezek hiányában tönkre kellett mennie. Kimutatta a köznép, az ugynevezett parasztbirtok helyzetét, rámutatott a termény-, az állat- és a pénzuzsora pusztításaira, amelyek pusztítják a nép verejtékkel szerzett vagyonát és őt tehetetlen szolgává süllyeszti. Szabályrendeletet alkotott a községi faiskolák és belárisítási tárgyban, amely jóváhagyva a vmegyei levéltárban nyugszik. Társadalmi erővel kétszer kiirtotta a vármegye területén a marhatüdővést és e tárgyban indítványt terjesztett a kormányhoz. — Reámutatott a tőzsdén divó fedezetlen határidőüzletre, azt tilos hárzard játéknak és a magyar gazdára, már akkor, vést hozónak jelezte (ami igazolódott is) stb. stb.

Mindezek és sok más, a mezőgazdaságra fontos és ezzel kapcsolatos kérdések, ezek között: a nyerstermények ára, hanyatlásának okai és orvosszerei. A mezőgazdák súlyos válsága és az amerikai kivándorlás rohamos és most már igazán aggasztó terjedése, mind successive kerültek a napirendre.

Kérdéshetjük, hogy vajon mi történt a helyzet javítására, ami-

nek áldásos, érezhető nyomai mutatkoznak?

A letűnt korszak vezérlő férfiai kéjelegtek abban, hogy a gazd. egyletek működésére az ellenzéki-ség bélyegét süthessék, nehogy a középbirtokososztály ereje növekedjék, a leghazafiasabb kívánságok is eljuttassák, meggyanúsították. Mondatott: hogy gazd. egyletek törekvései, nem a közszükségből, nem a közérzlethez folynak, de ellenzéki szellem által vezéreltetve, akadályozói a jóra törekvő hazafias szabadelvű kormányoknak.

Könnyű volt az akkori viszonyok között elaltni vagy megfojtani az üdvös munkásságot és elhallgatni minden vonalon az egészséges öntevékenységet. A szuhadd örjöni tovább, munkájának gyümölcsei, ma már ijesztő mérvben tűnnek fel.

Dicsérettel, tisztelettel, hazaiúi háláérzettel kell a zászlót meghajtani, azon nagy férfiak előtt, akik tisztá, éles látással felismerték a bajt, a veszélyt, amely felé sodortattánk, s nemes intenciótól áthatva, az elárult és a pusztuló mezőgazdaságot is felka rolták. — Dr. Darányi Ignác földmívelési miniszter örök dicsősége ez, aki erős kézzel, mély belátással és államférfiu bölcsességgel nyult a munkához.

Még csak a kezdetén vagyunk a teendőkhöz, de higgyük a jót és reméljük, hogy nincs messze az idő, hogy az óhaj, mely most

TÁRCA.

Egy könyvsepp.

A „Felsőmagyarországi Hírlap” eredeti tárcája

Irtja: Szemeré Emil.

Felkeltem. Hogy a nap fölkel-e? nem tudom, mert óráink összekulombözték. Mikor az óvé délre hív, az enyém estére mutat. Aztán mindig mőkázunk egymással, ha ő felkel, én lefeleksem, s ha ő nyugszik le, én felkelek. De azért, hogy megfordított életet élek, mint a nap, az éjt avangíroztatva nappallá, ne higgyétek, hogy rosszabb vagyok, mint a fővárosok ama ezrei, kiknek egyetlen teendőjük ásitás nélkül ütni agyon a napot. Sőt talán jobb: mert teke vagyok szeretettel. Szeretem mindazt, a mi természetes és szép — de nem a kölcsönzött sziveket és illatot — szeretem a költészetet, festészetet, zenét, bort, lovat, kártyát, szeretem a hölgyeket; ezt utóljára hagytam, mert mindig a legutólsót szeretem legjobban. Aztán mondjátok, nem vagyok-e helyre gyerekl?

A templomnak is nagy barátja vagyok; de ne értsetek félre, nem a kereszties, kakas tollas, csillagos, vagy minarettes az én kedvencem, hol nem futenek, a pokol kinjaival fenyegetnek legeskélyebb libánkéit, nem ezt — a szűnészet templomát kedvelem, mely-

nek minden zugából a szeretet melege sugárzik.

Ha kedélyed borzas, mint egy mámoros félvilági hölgy haja, ha homlokod boros, ha ideged munka közben ellankadtak, hol rendezheted, hol felhőtlenítheted, hol frissítheted fel mást, mint színházban? ha az unalom ablakodon kopogtat, ha arcod elszoktat a mosolytól, hol üzheted amazt, hol nyerheted meg emezt? csakis a színházban.

Én is mosolyra vágytam, s miután redingotomat oly karcúra gomboltam, hogy egy jegénye is megirnyelhetne volna, s fúrtemet ujjommal a Petöfi rendbe szedtem, egy pillantást vetetem lakkecipőre, hol egy óvári arc, sas szemek, horgászor, torzonborz bajusz silhuetjét láttam; arcum színét nem figyelhettem meg, de azt hiszem sápadt volt, mert az óra 7 et ütött s így sietve el a színházba.

Erről eszembe jut egy eset, mit elmondok az elkésés veszélye dacára is. Műkedvelői előadás volt Z... .ben. Ismerőseim egyike az Inas szerepét vitte, (az életben ugyancsben a szerepkörben tovább a mameklüségig.) Mondandója e páb szóból állott: *Jelentem alisan a kecsi elbáltt.* A sugó sugja neki: Sietve el! Ezt ő szerepéhez tartozónak véli, s fennhangon ismételi, oly kacajt idézve elő, hogy az egész darab stoppolt, míg a szereplőknek egyike odakiált a

cigányoknak: Huzdrá Ferke, táncoljunk, elég volt a komédiából! Látjátok, minő viggá tesz még egy műkedvelői előadás is! De most már sietve el a színházba, nekem való darabot adnak: *A boldogság első napját.*

A nemzeti színház erkélye akkor még az első emeleti páholyok alatt guggolt, szemben a színpaddal. Én is betelepitem egy támlásszékebe, midőn kinyílik a fejem feletti páholy, s belefontoskodik az én kedves Miska bityám. Fogadni merek, hogy 300 fontnál többet cipelt; de ő nemcsak fontos, de jó becsületes magyar ember is volt, utána jött az ő kedves mosolygós felete szemü felesége, a megtestesült jóság és nyájasság maga, aztán meg egy jelenség foglalta el trónját. Kihéz hasonlítam őt? Képzetemben a hasonlatok raja röpked, mint Tiszán a kérész, de lehet-e a fénylő naphoz, a tenger mélyéhez, az cikkázó villámhoz hasonlatot lenni! S bár ugy kapkodtam, mint Bernáth a menykőhöz, hasonlatok után, egyet sem birtam közülök elesipni, mert ő nem hasonlított senki máshoz, csak önmagához. Láttam már annyi mosolyt, mint csillag az égen, de hol az óvének párja!?

Láttam a napsugárt ragyogó hevében, van-e oly éltető, mint szemesugara? Lehet, hogy angyal volt leány mezbe bujva, vagy maga az ördög angyal nőborka; nekem mindakettő, s

bár érzem, hogy viszen, még is őt imádni tanított a szívem.

Mi természetesebb: rögtön üdvözöltem.

— Jónapot Elemér! (mily kellemes, ha egy ily angyal áltai mutattatunk be, az embereknek is szinte szárnyai nőnek!) nem láttuk!

— Pedig azt hiszem, nem rövidlöt. Csak száz kilométerre lakom innen, de hogy ezen veszélynek többé ki ne tegyem magam, ide kocsiaköttem.

— Meddig marad itt?
— Az a minisztérium dolga!
— Csak nem akar hivatalba lépni?
— Többre becsülöm a szabadság százaz kenyérét, mint a szolgálton terleteit. Párisba készülök, s míg uttlelem rendben nincs, Pest az otthonom.

— Zöldfa utca harmadik szám alatt lakunk Remélem meglátogat.

— Szivemben már is ott vagyok.

— Tudja mit? Főjjön holnap a jégre, mi is ott leszünk!

— Gondolja, érdemes engem jégre yinni?

— A jégen is vannak virágok!

— De csak hó virágok, miket a legelső szellő elrept!

— Oh kérem, köszönöm a bőkot, de remélem eljő, mert különben félős, hogy én is hó virággá változom!

— Engedje meg hogy akkor szellő legyek.

Könyv- és papirkereskedés

Sátoraljaújhely **Landesmann Miksa és Társa** Sátoraljaújhely

Könyvnyomda.

RAKTÁRON VANNAK:

Ifjusági iratok

Emlék-albumok

Képeskönyvek

Imakönyvek

Levélpapírok

Írómappák

Íróasztal-készletek.

Mindennemű műveket

Folyóiratokat

Meghívókat

Gyászjelentéseket

Jegyzőkönyveket

Ertesítéseket stb.

KÉSZIT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

17 1901 végr. sz.

Averési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi L. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényszék 1900. évi 10752. számú végzése következtében Dr. Werner Miklos ügyvéd által képviselt, Klein testvérek özég javára Sztankay Béla és neje ellen 100 kor. fil. a jár. erejéig 1900. évi december hó 14-én fogva eladott kiadósítási végrehajtás útján le és felül foglalt és 1095 kor. becsült követ-kező ingóságok u. m: házi butorok, élet neműk szénastb. nyilvános árverésen eladtnak.
Mely árverésnek a tokaji kir. járásbíró-ság 1900. évi V. 5042 számú végzése foly-

tán 58 korona tőkekövetelés, ennek 1901. évi márcz. hó 18 napjától járó 6 százalékos kamatai, erejéig Bodrog-Olasziban Sztankay Béla és neje lakásán leendő eszközösre 1901. május hó 2-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi L. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az előírozandó ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi L. t. c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Tokajban 1901. évi április. hó 11.

Faragó József
kir. bírósági végrehajtó

Hirdetmény.

Alulírt közhírré teszi, hogy a kaponyai 3-ik számú telek-jegyzőkönyvben foglalt 500 holdnyi birtok f. 1901. évi május hó 4-ik napján délelőtti 10 órakor Kaponya község házánál nyilvános árverésen e f. 1901. évi használatra bérbeadandó lesz.

Kir.-Helmecz, 1901. ápril hó 27-én.

Pál Lajos,
zárgondnok.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik kórvényneél, csúznál és meghűléseknél.
Írtés. Silányabb utazatok miatt beavásláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéjegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Buda-
pesten.
Richter F. Ad. és társa,
osáns. és kir. udvari asszisztók.
Rudolstadt.

Lakásváltoztatás.

Tisztelettel van szerencsém úgy a n. é. valamint a megrendelő közönségnek b. tudomására hozni, hogy lakásomat április 24-től a vármegyeháza tőzomszedságában lévő **Reichard Testvérek volt házába áttettem.**

Műhelyemet most tetemesen nagyobbitottam és a legjobb erőket megnyertem e szakmában. Abban a kellemes helyzetben vagyok tehát, hogy nemcsak a **legjobb** hanem a **legzölésesebb** és **legcsinosabb** munkát készíthetek.

Magam a n. é. közönségnek további b. pártfogásába ajánlva, maradtam

Sátoraljaújhelyben, 1901. április 24.

kitünő tisztelettel

Czucker Jenő,
czipész.

190—1901. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. járásbírósnak 1901. évi V 1124, 1044, 824, 894. sz. végzése folytán Mandel Dezső, dr. Seware Ignáz Sátoraljaújhelyi köp. tak pénz-tár felperesek részére Balogh Pál és neje Pihoda Jolán alperesek ellen becsült ingóságokra a gálszécsi kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felül foglaltatók követeléseirejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Magyar-lsében végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartása ha-

táridőül 1901. évi május hó 15. napján délután 2 órája kitézetik, a mikor a bíróság lefoglalt szoba butor, és gazdasági könyvek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előírozandó ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a meny nyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jknnyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés megkezdéseig alulírt kiküldőtnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Kelt Gálszécs, 1901. évi ápril. hó 20. napján.

Saároly Imre
kir. bírósági végrehajtó.

**Legnagyobb nyereség
legszerencésőbb esetben
1.000,000 korona**

Az összes 50,000 nyereség
JEGYZÉKE.

Legnagyobb nyereség legszerencésőbb esetben

1.000,000 korona

A nyereségek részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. 1	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
8 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
493 „ „	2000
768 „ „	1000
1338 „ „	500
33 „ „	300
21700 „ „	200
3999 „ „	170
4999 „ „	130
55 „ „	100
3999 „ „	80
3999 „ „	40
50,000 nyer. és jut. összesen	13.160,000

**Kiváló szerencse
TÖRÖK-nél**

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk
öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült voltunk.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegyre 50,000 pénznyereséggel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 180,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad forint — 75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed „ 1.50 „ 3.—
egy fél „ 3.— „ 6.—
egy egész „ 6.— „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétlől vagy pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. május hó 5-ig bizalommal hozzánk beküldeni.

Török A. és Tarsa

BANKHÁZ
Budapest,

Hazánk legnagyobb állami osztálysorsjáték

Főárusítók osztálysorsjáték osztályai:

1. V. Váci-körut 4/a.
2. Múzeum-körut 11.
3. Erzsébet körut 54.

Rendelőlevel levágandó. Török A. és Tarsa főelárúsítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget... kor. utánvételre kérem postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

Hirdetmény.

A t. ez. közönség tudomására hozatik, hogy alulírt intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Egy tyukszem irtás 4 koronától 8 koronáig.

Itt először!

Nincs többé tyukszem.

Nincs többé tyukszem.

Egyedül elismert Európában Lazarovich Sándor tyukszem specialista.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a

tyukszem irtást

török methodus szerint **gőskészülék** segítségével **gyökereztől** minden fájdalom vagy vágás nélkül eszközölöm, úgy hogy

2 nap alatt teljesen eltűnik

s nemcsak azon a helyen, hanem az egész lábfejen nem képződik. — Utasításom szerint örökké bársony puha bőrt képez u. m. egészségi szempontból szolgál.

Utasítás ingyen és egyszerű.

Fontos!

az általam keselt tyukszemtulajdonos előnyére kész vagyok díjazásomat 6 hónapig függőben tartani, hogy ez által közvetlen meggyőződés szereztessék, mikép azon helyen többé tyukszem nem képződik.

Csak néhány nap tartózkodom itt.

Czím: **Magyar Királyi szálloda** 11. szám alatt délelőtt 8—1-ig és délután 2—8 óráig

Kívánatra lakásra is elmegyek.

Kiváló tisztelettel:

Lazarovich Sándor.

Nincs többé tyukszem.

Nincs többé tyukszem.

Családoknál vagy több tyukszemnél jutányosabb.

Első Zempléni megyei Mosó- és tisztító-Intézet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy egy budapesti elsőrendű vasalónót hoztattam és ezzel kapcsolatosan Sátoraljaujhelyben Koronateva 696. Özv. Kozma Jánosné házában 9 éve fennálló

mosó- és tisztító-intézetemet

újból berendeztem ahol is mindennemű fehéreneműk, ugymint:

ferfi ingek, gallérok, kézelők stb.

a legújabb bécsi módszer szerint a legnagyobb elővigyázattal mosatnak és vasaltatnak.

Intézetemben mosott ingek, gallérok és kézelők vasalását és fényesítését a legjutányosabb árban elfogadom

Kiváló tisztelettel

STEIDL MÁRIA.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Partiok a magyar parti!

Legjobb ösanderlepír

Adria

RIGLER JÓZSEF EDE

BUDAPESTEN.

Kapható: Lövy Adolf, Alexander Vn. né, Landmann M. és Tarsa cégek-nél

Triesti általános biztosító-társaság.

TRADIS

ASSICURAZIONE GENERALI Nyereség- és veszteség számla az A. mérleghez. Elemi biztosítási ág (1900)

BEVÉTEL

Main financial statement table with columns for 'korona' and 'fl.' and rows for various insurance categories like 'I. Értéktételek', 'II. Üzleti kiadások', etc.

Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Életbiztosítási ág (1900)

Life insurance branch financial statement table with columns for 'korona' and 'fl.' and rows for 'I. Értéktételek', 'II. Üzleti kiadások', etc.

VAGYON

A Triesti általános biztosító társulat (Assicurazione Generali) vagyonállása 1900. december 31-en.

TEHER

Balance sheet table with columns for 'A tétel neve', 'A', 'B', and 'Összesen' for assets and liabilities.

Legal notice text: Besso József, Besso M., dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Fano Jakob, dr. Lav J., gróf Pádogpöli Miklós, R. Manin-Jacur Manó, Vivante Fortunat Magyarországi vezérigénység: Steinhardt, Poór.

Additional text: Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigénységnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adhatnak és élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betöréses lopás ellen való biztosítások az Assicurazione Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság és baleset elleni biztosítások az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

